

ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΟΝΟΜΑΤΙΚΕΣ *

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΕΣ

ΕΠΙΘΕΤΙΚΕΣ

(εισάγονται: *οποίος-α-ο, που*)
(λειτουργούν ως επιθετικοί προσδιορισμοί)

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ**

(εισάγονται: *όσος-η-ο, όποιος-α-ο, οποιοσδήποτε, ό,τι* κτλ.)
(λειτουργούν ως υποκείμενο, αντικείμενο, κατηγορούμενο)

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ

(εισάγονται με αναφορικά επιρρήματα: *όπου, που, όπως, πως, όσο, καθώς, σαν, ωσάν, όποτε, οποτεδήποτε*)
Εκφράζουν τόπο, χρόνο, τρόπο, ποσό, συμφωνία (όρο), εναντίωση ή παραχώρηση, παρομοίωση (παραβολικές)

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ή
ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΕΣ
(χωρίς κόμμα-
απαραίτητος όρος
που συμπληρώνει τον
όρο της πρότασης
στην οποία αναφέρεται)

ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΕΣ ή
ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΕΣ ή
ΜΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΕΣ
(με κόμμα – μη απαραίτητος όρος-
μπορεί να παραλειφθεί)

Παραδείγματα:

1. Τα παιδιά που κουράστηκαν σταμάτησαν το παιχνίδι. (αναφορική ονοματική προσδιοριστική πρόταση που λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη ΠΑΙΔΙΑ)
2. Όποιος βιάζεται σκοντάφτει. (αναφορική ονοματική πρόταση που λειτουργεί ως υποκείμενο στο ρήμα ΣΚΟΝΤΑΦΤΕΙ)
3. Μην τρως ό,τι σε βλάπτει. (αναφορική ονοματική πρόταση που λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα ΜΗΝ ΤΡΩΣ)
4. Η δύση που είδαμε χτες θα μας μείνει αξέχαστη. (αναφορική ονοματική προσδιοριστική πρόταση στη λέξη ΔΥΣΗ)
5. Πέταξαν τα ροδάκινα που σάπισαν. (αναφορική ονοματική προσδιοριστική πρόταση στη λέξη ΡΟΔΑΚΙΝΑ) {Μόνο τα σαπισμένα}
6. Πέταξαν τα ροδάκινα, που σάπισαν. (αναφορική ονοματική προσθετική πρόταση στη λέξη ΡΟΔΑΚΙΝΑ) {Όλα τα ροδάκινα}
7. Ο αδερφός μου που δεν γνωρίσατε ακόμη ζει στο εξωτερικό. (αναφορική ονοματική προσδιοριστική πρόταση στη λέξη ΑΔΕΡΦΟΣ)
8. Ο συγγραφέας μίλησε για την πατρίδα του, που μας ήταν άγνωστη. (αναφορική ονοματική προσθετική πρόταση στη λέξη ΠΑΤΡΙΔΑ)
9. Η μητέρα μου, που φοβόταν για την υγεία μου, με υποχρέωσε να φορέσω το παλτό μου. (αναφορική ονοματική προσθετική στη λέξη ΜΗΤΕΡΑ)
10. Διαλέξτε το χορό που προτιμάτε. (αναφορική ονοματική προσδιοριστική πρόταση στη λέξη ΧΟΡΟ)
11. Πήγαινε όπου σε στείλουν. (αναφορική επιρρηματική που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός ΤΟΠΟΥ)
12. Τακτοποίησε το ζήτημα όπως νομίζεις. (αναφορική επιρρηματική που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του ΤΡΟΠΟΥ)
13. Δεν θα πάθουμε τίποτε, όσο και αν το θέλουν. (αναφορική επιρρηματική που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός ΕΝΑΝΤΙΩΣΗΣ)
14. Όσα δίνεις, τόσα παίρνεις. (αναφορική επιρρηματική που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του ΠΟΣΟΥ)
15. Θα έρχεστε όποτε σας καλώ. (αναφορική επιρρηματική που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του ΧΡΟΝΟΥ)

* → ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ ΟΝΟΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΛΛΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΜΙΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΑ (ΑΙΤΙΑ, ΣΚΟΠΟ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ, ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ, ΕΝΑΝΤΙΩΣΗ): π.χ Χρειαζόμαστε κάποιον, που να μας μεταφράσει το κείμενο (για να ...)